BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Zondag en Maandag den 27 en 28 November.

BINNENLAND.

Breda, den 26sten November.

DE COURRIER FRANÇAIS.

Terwijl eenige fransche dagbladen, waaronder sommige, die de partij den *beweging* zijn toegedaan, de staatkunde van ons gouvernement en de standvastige en eerbiedwaardige houding der hollandsche natie, rondom het haar toekomend regt, daarin wedervaren, zijn er nog enkele, die of met blindheid geslagen zijn, of in hunne *jacobijnsche* halsstarrigheid blijven voortredeneren, en al hetgeen door ons gedaan is, in een verkeerd daglicht zoeken te plaatsen. Onder deze laatste tellen wij den *Courrier français*. In een artikel, ten opschrift voerende: „*Eaufaçonnade Hollandaise*," doet genoemd dagblad zien, hoe weinig hij onzen toestand, met betrekking tot België, en met betrekking tot geheel Europa, kent, en hoe verkeerd hij over den toestand van Frankrijk-zelve oordeelt. Wij laten hier de opmerkelijkste zinsneden uit dit artikel volgen:

„*Les puissances de la conférence ont traité avec une partialité déclarée la Hollande au préjudice de la Belgique.*" (1)

Deze partijdigheid ten voordeele van Holland, is zoo blijkbaar geweest, dat slechts eene stem, namelijk die der geheele Hollandsche natie, opging, om den Koning te smeeken, op de regtvaardigheid onzer zaak en op zijn volk, dat tot elke opoffering steeds bereid bleef, te vertrouwen en de 24 voorgeslagen artikels te verwerpen. De *Courrier* schijnt daarbij onzen speculativen geest niet te kennen, die het voor- of nadeelige van een verdrag te goed weet te beoordeelen, om niet te verwerpen. Of noemt de *Courrier* *partijdigheid ten voordeele van Holland* de poging van drie hoven Holland bekoren, onder de zegerijke vanen *Oranje*, een vredes-verdrag aan de Belgen te Brussel voor te schrijven, terwijl de overige mogendheden laf hartig genoeg waren, om toe te zien, dat hun zoogenaamd grondbeginsel van *niet-tusschenkomst* door den *franschen haan* verkracht, en vier millioenen *dappere* Belgen, tegen twee millioenen *laffe* Hollanders, met een leger van vijftig duizend Franschen moesten ondersteund worden? of noemt de *Courrier* partijdigheid ten onzen voordeele, dat de tractaten van 1815, tegen alle regt en billijkheid, tegen de roepstem der *eer* en *trouw*, tegen *eeden* en *verbonden*, ten nadeele van Holland verkracht werden? Wanneer dit de ware gevoelens der fransche natie waren, dan gaf de *Courrier* ons het regt, om dezelve *meer* nog dan de engelsche natie, onzen eeuwigen erfvijand, te verachten, — en dit zoude veel gezegd zijn?

Verder over het verschuiven van het al of niet aannemen der 24 voorgelagen artikelen sprekende, zegt hij: „*Outre l'appui assez manifesté que la Hollande a trouvé dans plusieurs des juges de son différent avec la Belgique, les puissances, autres de celle-ci n'ont-elles pas, de leur coté laissé voir pour la Hollande une condescendance dont elle a toujours été fort empressée à mesurer?*" (2) Lieve hemel! en waaraan bestond deze *condescendance*? „*A peine notre armée a-t'elle appuyé en Belgique, que nous nous sommes empressés de la rappeler; et voilà que la flotte anglaise fait bien moins encore que notre armée. Elle s'est montrée quelques instans aux côtes de la Hollande et s'est vite dépechée d'aller reprendre sa station aux Dunes.*" (3)

Was het *condescendance* voor Holland of wel voor België, dat de fransche armée door de vier overige bemiddelende mogendheden gedwongen werd, het grondgebied van België te verlaten? De vraag behoeft immers geen antwoord. Het fransch leger stond niet op ons grondgebied, en als het zich daarop had willen vertoonen, dan hadden wij de *condescendance* der mogendheden niet noodig gehad, om ook aan de fransche krijgsbenden te toonen, dat Holland, wanneer het op het bewaken van huis en erf

(1) Dat is: de mogendheden der conferentie hebben zich, ten koste van België, met eene blijkbare partijdigheid ten aanzien van Holland gedragen.

(2) Hebben, behalve den vrij openlijken steun, welken Holland bij onderscheiden reglers van zijn geding met België gehad heeft, de met deze laatste bevriendde mogendheden, van hunne zijde, voor Holland geene toegeneigdheid aan den dag gelegd, waaromtrent het zich altijd bijverd heeft de maat te nemen.

(3) Naauwelijks onze troepen in België verschenen, of wij hebben ons beijverd hadden terug te roepen; en nauwelijks de engelsche vloot door zeer weinig, dan ons lieden gedaan heeft. Zij heeft zich eenen dag de hollandsche kusten vertoond, en zich gehaast spoedig haven te zoeken in de Duins te gaan hernemen.

(4) De oorlog zou er uit voortkomen, zegt men? Wel na, wat kan de oorlog u ontnemen, belgen gij, die het reeds [illegible] te staan.

(5) Maar hij zou u kunnen ontnemen, hetgeen het tractaat u ten onregte geeft. Zeker, wanneer de beschikkers der [illegible] billijkheid, bezitten, mogten, de door Holland bewerkte vijandelijkheden verboedige straf verdienen, en het zou regtvaardig wezen, dat België eenig voordeel trok van zijne opofferingen, voor den algemeenen vrede en van de [illegible] halsstarrigheid zijns vijands.

(6) Wie zou zelfs Europa het regt kunnen betwisten, dit [illegible] in te stroomen, door wien, de krijg in volle wapenrusting [illegible] de men er geen goede orde op

gue pâix; ne seroit-on pas également en droit de défaire aujourd'hui ce qui fut fait alors pour obtenir le même résultat?" (7)

» Si en 1830 on a restauré les Nassau!" – De *Courrier* [illegible] geheugen geheel en al verloren te hebben, op welke wijze den *Courrier* *arend* uit het hollandsch huisgezin is moeten ontvlieden, om plaats de Nassau's te maken? Dit was ons eigen werk en niet dat der tegenheden, en niemmer zal het *gekraai* van den *franschen haan* den tijd der *Nassau's* tot last verstrekken; daarvoor zullen zorgen wakers. Dat men België hier ons voorhield wij onze kolonien tegen [illegible] was tegen dezen wel. Dat men het ons thans gewelig opmaakt, en Europa, door deze daad, zich voor een hoopje overige ellendelingen het stof nederlaag, en de opstem van bijna de geheele beschaafde wereld niet durfde aanhooren, deze schande komt alleen over hen, die er het regt willen aanmatigen over onze belangen te beslissen; doch niemand zal Holland in die schande willen deelen, zelfs niet van kabinetten der *tyrannen eens te zijn geweest.* En wie is het, die de vrede in Europa gesticht heeft, die het volksgeluk verwoest, die de nijverheid en de algemeene verlichting een vierde van eene eeuw teruggevoerd en die, met dolk en tourt gewapend, Europa in vaun en vlam gezet heeft? ..... Dit vragen wij aan de schrijvers van het bedoelde artikel, en wee hun, wanneer Europa zich dit eens ernstig afvraagt.

Heden ziet het licht een besluit van den 23sten dezer, den dag daaraanvolgende uitgegeven, nopens de plaatsvervanging van leden van den eersten ban der schutterijen, door leden van den 2den of 3den ban.

— Heden zijn hier weder een aantal manschappen, tot den eersten ban der platte-lands schutterij dezer provincie behoorende en uit deze omstreken afkomstig, ter verzameling aangekomen. Dezelve begeven zich van hier naar Naarden, om aldaar verder georganiseerd te worden.

— Een Belgisch patriot geeft in eenen, in het *Journal d'Anvers* geplaatsten brief, zijne bekommering te kennen over de erfopvolging, in geval vorst *Leopold*, eens zonder wettige nakomelingen na te laten, te overlijden kwam. Als grond voor zijne bezorgdheid geeft hij op, dat *Leopold* zich reeds ligt weder aan de Hollandsche kogels zoude kunnen blootstellen, *gelijk hij zulks in augustus ll. deed.* — Van die zijde kunnen wij den briefschrijver gerust stellen. Het is niet onmogelijk dat *Leopold* eens eenen gewelddigen doodsteek naar op het slagveld ..... daartoe zijn 's manne hardloopers te vlug (er been. Vid. *Leuven* — *Mecheln*.

De Antwerpsche courantier maakt van die gelegenheid gebruik, om *Leopold* aan te raden, zich ten spoedigste eene vrouw te kiezen. Het is te voorzien, dat men den goeden man geene rust laten zal. Ja, wanneer een die raad werd opgevolgd en dat hij welijk niet spoedig aan het oogmerk beantwoordde, zal men op eene scheiding *à l'instar de Napoleon* aandringen; en de Anglo-Sax zal wel, *nolens volens* ook dien raad volgen.

— Op eene audientie van gelukwensching met de erkenning van *Leopold* door de vijf Potentaten, heeft de Minister van Oorlog aan den nieuwen Sire, onder andere, het volgende gezegd:

» *Si la Hollande resta longtemps sourde aux propositions de* » *paix, S. M. prit la détermination de l'arracher et en finir avec* » *l'ennemi*" (8)

Wij nemen hiervan akte, en wachten met verlangen het gevolg dezer uitvoerrij van den, zich ook thans niet verbeterenden, windbuil af. Wat meenen: Wij noodigen den driesten jouker uit, om eens een uitstapje naar onze grenzen te doen. Wij kennen Z. E. als een groot voorstander der vrede; en kunnen ZEd. verzekeren, dat het heur bij ons aan geene gelegenheid ontbreken zal om deze zijne liefhebbing te voldoen. Des verkiezende zouden wij hem de *vlooijerij* van [illegible] op eene stoute schaal kunnen laten ondervinden.

— Uit Stockholm wordt gemeld, dat koning *Karel Jan* aan eenen zwaren aanval van jigt lijdt en dat, de aangekondigde reis naar Noorwegen dit jaar geene plaats zal hebben.

— Te London is eene koperen medaille geslagen en in omloop gebragt, waarop de beeldtenis van een kind staat, met het omschrift: *Hendrik V. Koning van Frankrijk.* Op de keerzijde staan twee scepters onder eene kroon. Het jaartal in 1830, den 2den Aug.

— Engelsche brieven of papieren zijn heden bij ons niet aangekomen.

Gravenhage, den 25sten November.

In de zitting van de tweede kamer der Staten-Generaal van vrijdag [illegible] Wanneer men te [illegible] de Nassau's hersteld heeft, wanneer men hun België gedwongen heeft, om een roogenaamd evenwigt te vestigen, hetwelk de waarborg geene lagen vreden moest wezen; wie men dan niet eventeer het regt hebben, en tot herstelling van hetzelfde doel heden af te breken wat toen opgebouwd were.

Is [illegible] lang doel [illegible] der vredesverslagen, kan U. E. op het legen [illegible], en de scheiding met den vijand sluiten.

den 25sten November, heeft de kommissie tot de verzoekschriften over een aantal ingekomen stukken verslag gedaan, die meest tot [illegible] de kamer aanhangige begrootings-wetten betrekkelijk waren, [illegible] werden nedergelegd. Een verzoekschrift van eene zich [illegible] kommissie, waarmede de [illegible] te Delfshaven werd, als strijdig met art. 161 der grondwet, ter [illegible].

— De begrotingwoordragt voor 1832 is in de afdeelingen der kamer onderzocht en heeft er tot vele bedenkingen aanleiding gegeven. Er is op nog meerdere bezuinigingen aangedrongen en men [illegible] dat dezelve reeds tot de grens van het mogelijke waren gebragt. De voorgestelde bezuinigingen bestonden in verminderingen van uitgaven, in het afschaffen of intrekken van artikten, welke of onnoodzakelijk of mogelijk zijn geworden door de afscheuring van België, en tot den lageren rang van ons Rijk, waarvoor het zich echter geenszins behoeft te vernederen. Voorts heeft men mededeeling gevraagd van opgaven van de pensioen- en wachtgeldtrekkenden, van de nog in dienst zijnde Belgen, hetgeen men niet kon goedkeuren; van de werkelijk daargestelde of later in te voerene bezuinigingen, waardoor de jaarlijksche begroting tot op 38 millioenen guldens zou kunnen worden verminderd, hetgeen men echter nog een te hoog bedrag oordeelde. De suppressie van het sijndicaat, de vereeniging van de beide departementen der Eeredienaten met dat van binnenlandsche Zaken, de afschaffing pet Staats-Secretarie, en de vereeniging van de kanselerij der beide orden zijn weder voorstellen geweest waarop algemeen is aangedrongen. In tijd van vrede zou men ook de vermindering, van de uitgaven voor het ministerie van oorlog tot beneden de 8 millioenen hebben verlangd. Eindelijk heeft het voorstel van de kosten voor het departement van de Nationale Nijverheid en de kolonien door het excedent der O. I. begroting, te dekken, geen bijval gevonden, daar men wel konde goedkeuren, dat de som dier begroting als een middel van inkomst zou worden opgenomen, maar niet dat daardoor allen toezigt op dat departement van wege de Staten-Generaal zou worden afgenomen.

BELGIE.

Antwerpen, den 24sten November.

Ons *Journal* zegt, op het oogenblik de tijding ontvangen te hebben van een schrikkelijk ongeluk, dat een Hollandsch jagt zou overkomen zijn, hetwelk, 92 personen, soldaten, vrouwen en kinderen aan boord hebbende en van de citadel naar Amsterdam stevenende, op de Kemmer geheel en al, met al de personen die zich aan boord bevonden, verongelukt zou zijn.

— Gisteren wenschte men zich hier geluk, dat de vloed niet buitengewoon gestegen was, want gevaarlijk zouden, in dat geval, de aan de zijden der haven opgerigte verdedigings-werken ingestort zijn; dit is het echter niet, waarin ons zekelijk zou bestaan hebben. Onze prachtige kaden, de trots onzer stad en van onzen handel, doorgraven en ondermijnd om in batterijen herschapen te worden, werden eveneens met eene instorting bedreigd. Drie dagen geleden ontsprong er in eens, bij het wassend water, op het noordelijk sluishoofd aan het bassin en te midden van de daar opgerigte batterij, eene fontein van drie voeten hoogte en een voet breedte. Zoodanig de uitwerking van het doorzijgen van het water, en het gevolg van de werken, die de doorluchtige *Carnot* nimmer heeft kunnen voorzien. Men heeft spoedig, om de nieuwsgierigen te misleiden en het gebeurde te verbloemen, de verzakking gevuld, maar wij hopen, dat de koning het zal vernemen; want wij hebben niet het minst vertrouwen in den minister van oorlog, de aanlegger dezer even nutteloze als betreurenswaardige werken, zoowel als van het verfoeijelijk en anti-militair stelsel, door hetwelk deze stad vier à vijf Saragossasche belegeringen zou te verduren hebben, zoo onze vijanden niet zedelijker dan wij waren. Wij moeten hierbij voegen, dat de grond van het noordelijk sluishoofd zoo slecht is, dat het onder de artillerie, wanneer die er geplaatst wordt, gebukt zakken zal. Intusschen verhoogt men nog voortdurend de borstweringen. Het smart, wanneer men de schepen uit [illegible] onze bassins ziet binnenvaren, te midden van batterijen, die hun boord zoo nabij komen, dat er geen plaats overblijft om aan te leggen.

De handel ontvlugt, verschrikt op het gezigt dezer geweldige oprustingen, waarvan niemand de noodzakelijkheid inziet. De kamer van koophandel moest hare stem verheffen en zich tot den koning adresseren.

De kaden onzer bassins zijn overal opgestopt en belemmerd, hierdoor eene aanschakeling van een veertigtal sluithekken, daar door een aantal palissaden, door eene menigte schanskorven, enz. Daarbij dient niet vergeten te worden, dat men, bij gebrek aan stads-voor het ophoogen van een of ander werk, slechts op de eerste de beste plaats een kuil graaft. Zoo heeft men, om de borstweringen van het

voordelijk sluishoofd te verhoogen, de west-zij-kade van het eerste kanaal daartoe gebruikt, al de steenen opgebroken en de aarde weggenomen, zoodat de uitgegraven kade sedert eenige dagen naar eene gracht gelijkt.

FRANKRIJK.

Paris, den 21sten November. (*Vervolg.*)

Behalve de (*in ons vorig nommer*) reeds medegedeelde bijzonderheden wegens de zitting der afgevaardigden van heden, vernemen wij nog de volgende:

„ In het begin der zitting waren aller oogen op de banken der oppositie gevestigd; deze echter waren ledig. Men onderhield elkander in de toegangen tot de zaal, in levendige uitdrukkingen, over de onwettigheid der ordonnancie van gisteren. Gramschap was op eens ieders gelaat te lezen en men vroeg elkander hoe het ministerie zijnen euvelmoed zoo verre had durven drijven, in weerwil der waarschuwingen van de publieke opinie, welke hetzelve geenszins zullen hebben ontbroken? Want vroeg men al verder, wat zijn pairs, die benoemd zijn buiten alle vereischten, zoo van het voormalig charter als van de ordonnancie van 1815, waarbij de voorloopige daarstelling van een majoraat gevorderd werd, en van het charter van 1830, hetwelk geen nieuwe benoeming van pairs vereischt voor de definitieve organisatie van het pairschap, en eindelijk van het zoo beslissend, zeo eensparig genomen besluit van de afgevaardigden, welke voorwaarden van zekeren ouderdom en bekwaamheden aan deze benoeming had verbonden. Men verwonderde zich grootelijks, dat dezelfde president van den raad, die het verzoek, om explicatie, dat hem door de kiezers van het departement de l'Aube gedaan was, met eene zoo hoogbartige verachtelijkheid had van de hand gewezen, tegenwoordig aan zes en dertig lieden een zoo speciaal en gebiedend mandaat opdroeg.

„ Men vond ook, dat de benoeming van den jongen *Foij*, een minderjarige, in zeker opzigt eene bevestiging was van de reeds door de kamer der afgevaardigden afgeschafte erfelijkheid, aangezien men dezen jongeling noch uit hoofde van zijne persoonlijke bekwaamheid, noch van zijnen rang of ambten in de kamer der pairs ingedrongen had, maar slechts ter oorzake van den naam en der diensten zijns vaders en dat deze verachting voor den wensch des lands en van deszelfs vertegenwoordigigers alle leden der wetgeving gevoelig moest aandoen."

Des avonds heeft er eene vergadering van vertegenwoordigers plaats gehad, waarin het, door de commissie (*zie ons vorig nommer*), ontworpen adres gelezen, en na lange deliberatien, bij welke alle redenen voor en tegen vrijelijk te berde gebragt zijn, aangenomen.

— Wij lezen in de *Gazette de France* van gisteren:

„ De beweging van het stijgen der fondsen, welke ter beurze van den 18den begonnen was, heeft den volgenden beursdag snelle vorderingen gemaakt en de zaken hebben eene werkdadigheid bekomen, welke zij sedert het begin der week verloren hadden. De rijzing der engelsche geconsolideerden en vooral die der oostenrijkstche fondsen, schijnt onderscheiden onzer handelhuizen te hebben doen besluiten, om hunne renten weder in te koopen, en dewijl men, in Frankrijk, en vooral aan de parijsche beurs, altoos in het buitenspoorige valt, zoo komt de met vorst *Leopold* getroffen schikking onze handelaars voor, als aan alle zwarigheden met Holland en aan de ongelegenheden, welke als nog onze inwendige toestand oplevert, een einde gemaakt te hebben."

Hetzelfde blad zegt, bij gelegenheid van het publiek maken van eenen brief van den gewezen minister graaf *de Peyronnet*, dat het besluit der afgevaardigden, ter verbanning van *Karel X* en diens familie, de gevangenen te Ham in eene nieuwe positie plaatst, want daar de koning hu, uithoofde der beruchte ordonnantien, het bekingschap verwezen is, zoo kunnen de ministers, welke deze ordonnantien geteekend hebben, niet meer verantwoordelijk zijn. Deze bedenking vervolgt de schrijver, zou ingang vinden bij een gouvernement, dat ieder oogenblik de wettigheid der zaken inroept, indien datzelfde gouvernement, hoezeer de schoonste leerstellingen belijdende, niet bewezen had, dat het beneden dezelve verkoos te blijven, ten einde die naar believen toe te passen of te verkrachten.

— De poolsche divisie-generaal *Pac* is alhier aangekomen; men zegt den generaal *Dembinszi*. De gravin *Potocka* is te Straatsburg gearriveerd.

Een in het dagblad *le Temps* geplaatste brief meldt ons, dat het ontwerp van het graven van een kanaal naar Haver-de-Grace, verre van vergeten te zijn, naarstiglijk voortgezet wordt en dat men druk bezig is, de goedkeuring van het gouvernement er toe te bekomen.

— Het schijnt, dat het ministerie alle onzekerheid opzigtelijk de bezetting van Algiers wil doen opzenden, daar worden tegenwoordig vele vaartuigen in gereedheid gebragt, welke omtrent 12,000 man naar die kolonie moeten overbrengen, zoo dat het effectief van het bezettings-leger grootelijks vermeerderd zal zijn. De stoomboot de *Sphynx* zal de flottille vergezellen.

Van den 22sten November.

— Bij koninklijke ordonnantie van den 19den dezer is de vice-admiraal, graaf *Truguet* tot de waardigheid van admiraal-honoraire benoemd.

— Wij lezen in het dagblad *la Tribune*:

„ De koning matigt zich eene magt aan, die hij niet heeft, want men wijze ons, zoo hij die bezit, het artikel van het charter aller, waarbij hem die gegeven wordt. Daar kan beurtelijkelijk geen ander artikel gevonden worden, dan art. 23. Maar dat artikel is aan eene revisie onderworpen geworden en deze revisie is door een gedeelte der wetgevende magt geschied. Het artikel bestaat dus eigenlijk gezegd niet meer, om twee redenen, voorneerst, om dat, volgens het charter zelf, de tijd van deszelfs werking voorbij is en ten tweeden, omdat de koning zelf een ontwerp van wet heeft voorgedragen, dat bestemd is, om eene andere bepaling voor de onderhavige in de plaats te stellen. Ook heeft men dat artikel in de ordonnancie (*houdende de benoeming der 36 nieuwe pairs*) niet durven aanhalen. Men heeft derhalve gevoeld, dat, zoo men zulks niet konde, het regt om die ordonnancie uit te vaardigen, nul en van onwaarde is, aangezien het op niets gevestigd is. Dewijl er nu geen regt bestaat, zoo is de ordonnancie onwettig; alle onwettigheid is eene dadelijke overweldiging, eene verkrachting van het charter en van het publiek regt en gevolgelijk eene gantsche daad van despotismus en tiranny, even zoo min gehoorzaamheid of eenige opletendheid waardig als de ordonnancien van 25 Julij.

„ Het artikel van het charter was bestemd, om eene der drie magten in den staat te constitueren, maar aan wien komt het regt toe, om eene akte van constitutie te doen? Immers aan de constituerende magt. En wie bezit deze magt? De souvereiniteit des volks. En heeft deze die magt den koning gegeven? Waar en wanneer? De koning kon derhalve geene akte van constitutie doen. Intusschen draagt hij een ontwerp voor, en benoemt, opdat dit ontwerp zou doorgaan, pairs, welke in last hebben, om met hem zelve te stemmen. Hij tast dus de souvereiniteit des volks op eene tweeledige wijze aan."

— Al de dagbladen der oppositie verheffen zich tegen deze nieuwe benoeming van pairs. Zie hier wat de National daarvan zegt:

„ In den tegenwoordigen staat der kwestie pairs te benoemen is eene onderneming, welke wij niet weten te noemen, en ons wegens het ministerie insgelijks verlegen doet zijn, om eenen behoorlijken naam er aan te geven. Het ministerie durft uit. 23 van het charter inroepen: de koning, zegt hetzelve, maakt, zoo lang dat artikel niet herzien is, van de bij hetzelve aan hem opgedragen magt, om pairs te benoemen, gebruik. Maar dit zoo stoutweg ingeroepen 23ste artikel, verleent niet alleen die magt niet, maar bepaalt ook niet welke deze pairs van Frankrijk zullen wezen, die de koning de magt zou hebben, te benoemen, of deze waardigheid slechts voor het even dan erfelijk zijn zal, of de koning die pairs kan kiezen uit degenen welke hem goeddunkt, of wel uit lijsten van kandidaten of uit zekere Catégorien? Welken ouderdom zullen deze pairs moeten hebben? Welk vermogen moeten zij bezitten? Welke hunnen vorigen rang in de maatschappij geweest zijn? Zie daar alle kwestien, welke opgelost behooren te worden sedert dat het 23ste artikel geschorst en aan eene revisie onderworpen is geworden."

— Dat fondsen stonden heden (22) de 5 pCt. 96,15; de 3 pCt. 69,70; de napelsche renten 82,30, alles in tijd.

Brussel, den 17den November.

Gisteren morgen, ten acht ure, is de heer *Latour-Dupin*, welke krachtens een mandement van gevangeneming van den procureur des konings te Bourbon-Vendee in hechtenis genomen, en van twee gendarmes vezeld is, derwaarts vertrokken. Uit het proces-verbaal, dat deswege zal worden opgemaakt, zullen de redenen dezer arrestatie blijken, geschied op het oogenblik, dat de heer *Latour-Dupin* naar Spanje meende te vertrekken.

OOSTENRIJK.

Weenen, den 15den November.

De Keiz. Koninkl. hof-krijgsraad president, generaal veldtuigmeester Graaf *Ignatius Gitlai*, is eergisteren avond overleden en wordt morgen plegtig begraven. Zijn verlies wordt algemeen betreurd, aangezien hij, behalve zijne militaire talenten, waarvan hij in den veldtogt van 1813 en 1814 zulke schitterende bewijzen gegeven heeft ook nog in alle, tot den militairen stand behoorende, kennis, als administrateur en andere, grootelijks uitmuntte.

Marktprijzen der Stad *Breda*;

van den 25 Nov. 1831.

	Laagste prijs.	Hoogste prijs.	Middel prijs.
	f ,	*f* ,	*f* ,
Het Nederl. mudde Tarwe.	- 7,20	- 7,40	- 7,25
Het dito dito Rogge.	- 5,10	- 5,45	- 5,30
Het dito dito Boekweit.	- ,	- ,	- ,80
Een Nederl. pond Boter.	- ,	- ,	- 1,60
Aardappelen Nederl. Mudde.	- ,	- ,	- ,

†† Men uitgebite koopt een KLANDER-MOLEN met 3 à 4 rollen, die 12 palmen (*of zeven vierde oude Rollen*) lang of langen zijn, zoo als gebruikt wordt om Kabeltouwen enz. te klanderen, of wel eenige Rollen die daartoe gebruikt kunnen worden. Adres per billet gemerkt R. M. waarin opgave van prijs enz. vermeld is, aan de kantoor boekwinkel van P. C. LEPPER in de Kinnen-Nieuwe beursteeg No. 117 te Amsterdam.

†† Mr. J. DE ROO, Notaris te Tiel, zal, namens zijne Principalen op Zaturdag den 3 December 1831, des morgens ten negen ure op de plaats zelve in het openbaar op dag, zoo in perceelen als massa, verkoopen: Circa 250 extra schoone en zang. YPEN en ongeveer 150 bij duisteek zware PEPPELEN-BOOMEN, bijzonder tot Timmer- en Klompmakers-hout geschikt, allen staande en wassende op het Landgoed *Medel*, gemeente Echteld bij Tiel, zeer nabij de rivier de Waal. Brieven ter informatie *franko*.

STOOMPACKET-VAART *tusschen ROTTERDAM en LONDEN.*

VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN.

De Stoompacket *Athwood*, gemeesterd door *B. Stranack*, zal, uit hoofde der Quarantain-Maatregelen, niet altijd van hier op de reeds voor deze geannonceerde dagen en uren kunnen vertrekken, doch zoo lang het Saizoen zulks toelaat voortgaan met wekelijks van hier te vertrekken.

Nadere inlichting te bekomen bij de Agenten W. SMITH & Comp. en P. A. VAN ES.

SCHOUWBURG TE BERGEN-OP-ZOOM.

Op Maandag den 28 November 1831. DE VERWARRING. Blijspel in *vijf* Bedrijven, voorafgaande VIER SCHILDWACHTEN. Blijspel in *een* Bedrijf. Dingsdag den 29 OPEEN POST. Blijspel in *een* Bedrijf. DE REGTVAARDIGHEID VAN KAREL. Novemb. DEN STOUTEN Tooneelspel in *drie* Bedrijven, door den dienstm. Westerman, gevolgd van DE SCHUTTERS IN GARNIZOEN, Vaderlandsch Blijspel met Zang, in *twee* Bedrijven, door J. C. Westerman (de zoon), gesmaakt voor Leuven, zynde dit stukje nooit alhier vertoond.

†† De Ondergeteekende maakt aan zijne begunstigers bekend, dat hij voorzien is en voorhanden heeft PLAATSVERVANGERS voor de Nationale Militie en Schutterijen, allen op eene aannemelijke Voorwaarde, en neemt alles voor zijne rekening en risico, met alle Assurantie voor den geheele Active Dienst, als van Desertie of Wangedrag. Voor de Plaatsvervangers, alwaar ook de Milicien of Schutter in Activo Dienst en bij gunstige Dispositie van Zijne Majesteit door een Plaatsvervanger laten vervangen. Het kantoor wordt gehouden in de lange Nos C. N. 112, te Goes. Nadere inlichtingen zijn ook te bekomen te *'s Gravenhage* in het Logement den *Eenhoorn* in de Karrestraat, en te *Breda*, in het Logement *de Zwaan* bij de Wed. VERMUNT.

Goes, den 16den November 1831.

W. PIETERSE,
Op. Commissionair.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

** Bij A. J. VANDENSIGTENHORST, te *Delft*, is uitgegeven en alom verzonden:

I. J. P. ARENDT, Schoonheden der Engelsche Dichters, van MILTON tot POPE, bevattende eene Bloemlezing uit hunne voornaamste werken. *f* 2,00.

II. DR. TILESIUS, Keizerlijk Russisch Hofraad en Ridder, iets over de *Cholera* en eenige Artsenijen, die eene heilzame werking tegen dezelve oefenen. 55 Cts.

III. J. F. BUSER, Handleiding voor aanhoudende Officieren en Onder-officieren, ter verkrijging van eenen behoorlijken letterregel, en der allereerste vereischten van hunnen stand. 90 Cts.

IV. J. A. OOSTKAMP, het Leven, de voornaamste Daden en Lotgevallen van WITTE KORNZ. DE WITTE, met platen. *f* 1,25.

V. ——— de Noord-Nederlandsche Zeeheld J. C. J. VANSPEYK, een Leesboekje voor de Jeugd. 20 Cts.

VI. ——— de herziene Kinder-Verwenkoek en Kinderspelen, met gekl. pl., 3e vermeerd. druk. *f* 1,60.

VII. L. CHIMANI, Tafereelen uit de Oude en Nieuwe Geschiedenis, in Levensbeschrijvingen en Karaktertrekken van Groote en Deugdzame Mannen, met pl. *f* 1,40.

VIII. P. BLANCHARD, Lotgevallen van eenen Reiziger in Afrika, met pl. *f* 1,60.

IX. C. A. OLLIVIER, Reis door het Turksche Rijk, Egypte en Perzie, met pl. *f* 1,60.

** De Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEVEN te *Leyden* zal op den 5den December eenstands uitgeven en verzenden:

ROEMER, GEDENKSCHRIFT van den VELDTOGT der H. H. STUDENTEN van de *Leidsche Hoogeschool*, en hunne plegtige inhaling op den 25sten September ll. een deel in 8°; met twee zwarte en een gekleurde plaat. — Tot op den dag der uitgave is de prijs van dit werk gesteld op *f* 2,40, en met het gedenkschrift van den Uittogt er bij *f* 2,80. Na de uitgave van het eerstgemelde worden de prijzen met vijftig cents verhoogd. — Bestellingslijsten zijn bij de voornaamste Boekhandelaren des Rijks verzonden.

** Bij STEUERWALD & COMP, Steendrukkers te *Dordrecht* is uitgegeven, en alom verkrijgbaar gesteld:

I. GRONDBEGINSELEN DER TEKENKUNDE, bestaande uit 102 voorbeelden, door de beste Meesters. Geschikt om gemakkelijk *Koppen*, *Bloemen*, *Landschappen* en, te leeren Teekenen . . . . . *f* 4,25.

II. LA FRASCATANE, naar de Teekening van C. KRUZEMAN. . . . . *f* 1,00.

III. MIGNONS, Lied von Goethe; kennst du das Land etc mit begleitung des Piano Forte. Componirt von Mr. Ritter SPONTINI. . . . . *f* 1,00.

IV. Gezang op den Heldendood van J. C. J. VAN SPEYK, van A. KIST, Ez., voor een en vier stemmen, met geleiding van Piano, in Muzijk gesteld door Mejufrouw E. C. KIST, voor ééne stem . . . . . *f* 1,00.
Met vier Stemmen . . . . . *f* 1,50.

** Voor J. L. C. JACOB, Boekhandelaar te *Rotterdam*, is uitgegeven, en in de voornaamste boekwinkels voorhanden:

I. *Philippine van Vlaanderen of de gevangenen der Louvre, naar het fransch van H. C. Moke, door M. Sprenger van Ryk*, 2 deelen compleet, met een fraai titel-vignet, prijs *f* 4,40.

Deze geschiedkundige Roman, ontleend uit de Nederlandsche geschiedenis, is in alle opzigten belangwekkend. De schrijver heeft met ongemeene juistheid de verdeeldheden en Riddergevechten van dat tijdperk beschreven; de karakters en tafereelen zijn fijn getekend en zullen over het algemeen maar bijzonder den liefhebbers van *Walter Scotts* schriften bevallen.

II. *Handleiding tot het leeren en beoefenen der Engelsche Taal, en voorbeelden aangewezen uit Murray's leesles, door L. Halbijt, Onderwijzer te Rotterdam*, 12°. prijs 90 Cts.

Deze oplettende en gemakkelijke onderrigt, dat de schrijver aan zijne leerwijze dienstig wist te maken, zal ongetwijfeld veel navolgers vinden, zoo zelfs, dat dit uitmuntend leerboekje, in aanzienlijke opvoedings-gestichten reeds ingevoerd, nog dagelijks in debiet moet komen.

** Bij J. NOORDUIJN, Boekhandelaar te *Gorinchem* is uitgegeven en alom verzonden:

I. Beknopt overzigt van den TIENDAAGSCHEN VELDTOGT. Bevattende de Roemrijke daden der verschillende Legerdivisien en der Vloot, met vermelding van vele tot heden minder algemeen bekende bijzonderheden . *f* 0,90.

II. AFSCHEIDSLIEDJE voor de Schutters mijner Gemeente, gehouden op den 23sten October 1831, door T. VAN SPAL, Predikant te *Dussen*. . . . *f* 0,20.

Ook is bij denzelven onder andere uitgegeven en wordt met veel succes bekroond.

I. KEUR VAN MERKWAARDIGHEDEN, uit de geschiedkundige wereld. Een Magazijn van ernstige en luimige verhalen, zeldzame avonturen en wenteltingen des geluks, tot een aangenaam en nuttig onderhoud, door S. BANEN. . . . . *f* 2,80.

II. DE VOLMAAKTE GELDERSCHE KEUKENMEID, onderrigtende hoe men verschillende spijzen op eene smakelijke en min kostbare wijze kan koken, stoven, bakken en braden, alsmede het inmaken en drogen van allerlei groenten, het maken van sausen en de bereidinge van uitgezochte confituren, limonaden, zeemleven enz. Zevende verbeterde en meerdere druk . . . . . *f* 1,20.

** Bij BOEDE & COMP. te *Breda*, is verkrijgbaar:

BREDAS CHEARBOEK DES SCHEEPVAARTS ALMANAK voor den jare 1832; voorzien van een volledig Naamregister van Administrative, Financiële en Justitiële Ambtenaren etc. in de Stad en Arrondissement *Breda*, voorzien van al hetgeen men in dezen Almanak heeft verlangd en verrijkt met een kort Verhaal der gebeurtenissen in de *Nederlanden*, sedert Augustus 1830 tot op den huidigen dag. Ten slotte Gedichten en Volksliederen, Anecdoten, eenige beroemde Gochelstukken in kaarten als anderzins. Op het papier . . . . . 27½ Cts.
Op ordinair idem 20
De enkele Almanak 10
De groote Kantoor-Schrijf-Almanak 40

Te BREDA, bij BROESE Comp. Boekdrukkers en Boekverkoopers.